

Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-74-T

Datum: 3. juni 2010.

Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsjedavajući
sudija Árpád Prandler
sudija Stefan Trechsel
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua, rezervni sudija
Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 3. juna 2010.

TUŽILAC

protiv

**Jadranka PRLIĆA
Brune STOJIĆA
Slobodana PRALJKA
Milivoja PETKOVIĆA
Valentina ĆORIĆA
Berislava PUŠIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU PRLIĆEVE ODBRANE ZA ODOBRENJE DA ULOŽI ŽALBU
NA NALOG O PRIHVATANJU DOKAZNIH PREDMETA U VEZI SA SVJEDOKOM
ZVONKOM VIDOVIĆEM**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Douglas Stringer

Odbrana:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Karim A. A. Khan za Brunu Stojića
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Vesna Alaburić i g. Nicholas Stewart za Milivoja Petkovića
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Ćorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

PRETRESNO VIJEĆE III (dalje u tekstu: Vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud),

RJEŠAVAJUĆI po "Zahtjevu Jadranka Prlića za odobrenje da uloži žalbu na osnovu pravila 73(B) Pravilnika na Nalog o prihvatanju dokaznih predmeta u vezi sa svjedokom Zvonkom Vidovićem", koji su branioi optuženog Jadranka Prlića (dalje u tekstu: Prlićeva odbrana) podnijeli na javnoj osnovi 14. maja 2010. (dalje u tekstu: Zahtjev),

IMAJUĆI U VIDU "Odgovor tužilaštva na Zahtjev Jadranka Prlića za odobrenje da uloži žalbu na osnovu pravila 73(B) Pravilnika na Nalog o prihvatanju dokaznih predmeta u vezi sa svjedokom Zvonkom Vidovićem" koji je tužilaštvo podnijelo na javnoj osnovi 25. maja 2010. (dalje u tekstu: Odgovor),

IMAJUĆI U VIDU "Nalog o prihvatanju dokaznih predmeta u vezi sa svjedokom Zvonkom Vidovićem" izdat na javnoj osnovi 10. maja 2010. (dalje u tekstu: Nalog od 10. maja 2010.) kojim je Vijeće većinom glasova odbilo dokazni predmet 5D 04152 s obrazloženjem da Zvonko Vidović nije mogao svjedočiti o njegovoj autentičnosti, relevantnosti i dokaznoj vrijednosti, kao i dokazni predmet 5D 04241 s obrazloženjem da svjedok nije mogao svjedočiti o njegovoj relevantnosti i dokaznoj vrijednosti,

BUDUĆI da ostali timovi odbrane nisu podnijeli odgovor na Zahtjev,

BUDUĆI da Prlićeva odbrana, putem Zahtjeva, traži od Vijeća da joj odobri ulaganje žalbe na Nalog od 10. maja 2010. s obrazloženjem da odluka Vijeća da odbije dokaze 5D 04152 i 5D 04241 krši pravo optuženog Jadranka Prlića (dalje u tekstu: optuženi Prlić) na pravičan postupak i posebno ograničava pravo tog optuženog, utvrđeno članom 21(4)(e) Statuta Međunarodnog suda, da se brani predočavajući dokazne predmete;¹ da, osim toga, Prlićeva odbrana ističe da navedeni dokazi sadrže pokazatelje relevantnosti u odnosu na Izmijenjenu optužnicu od 11. juna 2008. i da činjenica da Zvonko Vidović nije ranije

¹ Zahtjev, par. 6-9.

vidio pomenute dokaze i nije mogao svjedočiti o autentičnosti dokaznog predmeta 5D 04152 ne umanjuje njihovu dokaznu vrijednost i relevantnost;² da ona tvrdi da odluka Vijeća da većinom glasova odbije ta dva suštinska dokaza za njenu tezu nanosi štetu pravu optuženog Prlića na pravičan postupak i na jednakost sredstava, i da uslijed toga jedan od sudija Vijeća neće moći koristiti te dokazne predmete prilikom konačne rasprave;³ da je većina sudija Vijeća primijenila dvostruki standard kod prihvatanja dokaza favorizujući tužilaštvo;⁴ da pitanje konstatnog raskoraka u mišljenju oko kriterija prihvatljivosti između većine Vijeća i predsjedavajućeg sudije predstavlja dodatni razlog da se odobri ulaganje žalbe na Nalog od 10. maja 2010.;⁵ da bi, konačno, u skladu s pravilom 73(B) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), promptno rješavanje pitanja isključivanja određenih dokaza ključnih za tezu Prličeve odbrane, koji bi mogli, po njenom mišljenju, dovesti do oslobađajuće presude za optuženog Prlića, suštinski pospješilo postupak,⁶

BUDUĆI da tužilaštvo u Odgovoru traži od Vijeća da odbije Zahtjev, s obrazloženjem da kriteriji iz pravila 73(B) Pravilnika nisu zadovoljeni;⁷ da posebno tvrdi da odbijanje dokaznih predmeta 5D 04152 i 5D 04241 od strane većine sudija neće osjetno ugroziti pravičnost i ekspeditivnost postupka;⁸ da činjenica da nema prigovora u vezi s prihvatljivošću tih dokaza na njegovom spisku IC,⁹ ne znači da je Vijeće pogriješilo u svojoj odluci da većinom glasova odbije ta dva dokazna predmeta;¹⁰ da, osim toga, ističe da shvatanje pravila prihvatljivosti, tako kako ih objašnjava Prličeva odbrana u Zahtjevu, nije valjano, te da Prličeva odbrana nije zadovoljila standarde prihvatljivosti gorenavednih dokaznih predmeta s obzirom na to da Zvonko Vidović nije mogao svjedočiti o njihovoj pouzdanosti,¹¹

² Zahtjev, par. 8 i 9.

³ Zahtjev, par. 10-12.

⁴ Zahtjev, par. 12.

⁵ Zahtjev, par. 13-18.

⁶ Zahtjev, par. 19.

⁷ Odgovor, par. 2-11.

⁸ Odgovor, par. 6.

⁹ "Prigovori tužilaštva na dokazne predmete koje je ponudila Čorićeva odbrana u vezi sa svjedokom Zvonkom Vidovićem", javno, 12. april 2010.

¹⁰ Odgovor, par. 8.

¹¹ Odgovor, par. 7-9.

BUDUĆI da je u pogledu zahtjeva za odobrenje za ulaganje žalbe na Nalog od 10. maja 2010., Vijeće uvjereno u razumnost dotičnog Naloga i smatra da Prličeva odbrana nije pokazala da predmet Zahtjeva, odnosno prema njenom mišljenju postojanje povrede prava optuženog Prlića na pravičan postupak i na jednakost sredstava zbog odbijanja većine sudija da se u spis uvrste dokazi 5D 04152 i 5D 04241 Nalogom od 10. maja 2010., predstavlja pitanje koje bi moglo osjetno ugroziti pravičnost i ekspeditivnost postupka ili njegov ishod, i da bi promptno rješavanje tog pitanja od strane Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak,

BUDUĆI da, osim toga, Vijeće podsjeća da je pitanje navodne štete i kršenja pravičnosti postupka zbog odbijanja dokaza od strane većine sudija već bilo predmet odluke Žalbenog vijeća od 12. januara 2009. na koju Vijeće upućuje Prličevu odbranu,¹²

IZ TIH RAZLOGA,

NA OSNOVU pravila 54, 73(B) i 89 Pravilnika,

ODBIJA većinom glasova zahtjev Prličeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na Nalog od 10. maja 2010. iz razloga izloženih u ovoj odluci.

Predsjedavajući Vijeća ovoj odluci prilaže suprotno mišljenje.

¹² "Odluka po Objedinjenoj interlokutornoj žalbi Jadranka Prlića na naloge Pretresnog vijeća od 6. i 9. oktobra 2008. o prihvatanju dokaza", javno, 12. januar 2009.

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna francuska verzija.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsjedavajući Vijeća

Dana 3. juna 2010.

U Haagu (Nizozemska)

[pečat Međunarodnog suda]

Suprotno mišljenje predsjedavajućeg Vijeća, sudije Jean-Claudea Antonettija

Po mom mišljenju, zahtjev Prlićeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu ispunjava stroge uslove utvrđene pravilom 73(B) Pravilnika.

Radi se o **većinskoj odluci** Vijeća koja se tiče pitanja koje može osjetno ugroziti pravičnost ili ekspeditivnost postupka ili njegov ishod i čije bi promptno rješavanje od strane Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak.

Dva obrazloženja većinske odluke o odbijanju zahtjeva za ulaganje žalbe ne odgovaraju na kriterije pravila 73(B) Pravilnika u pogledu sljedećeg:

- pravičnosti
- ekspeditivnosti
- ishoda postupka
- i promptnog rješavanja

Prema tome, postoji **očigledan nedostatak u obrazloženju**. Većina jednostavno upućuje Prlićevu odbranu na odluku Žalbenog vijeća od 12. januara 2009.

U više navrata imao sam priliku pismeno i usmeno navesti da kad Vijeće odluči donijeti određenu odluku, nema razloga vraćati se na tu odluku.

To je napisano i rečeno dok je postupak bio u toku, i kada je pristupanje novih svjedoka moglo omogućiti odbrani koja se smatrala oštećenom nekom odlukom, da predoči te odbijene dokumente drugim svjedocima. S obzirom na to da je izvođenje dokaza odbrane završeno, ona više nema tu tehničku mogućnost, i to je razlog za moj novi stav.

Na planu pravičnosti, normalno je da strane u postupku imaju isto pravo na uvrštavanje svojih dokumenata u spis. Iako je tačno da su neki dokumenti tužilaštva u nekoliko navrata odbijeni, ipak je neosporno da su gotovo svi ti dokumenti prihvaćeni. Tako bi trebalo biti i za odbranu: naime čini mi se da je potrebno imati na raspolaganju širok spektar dokumenata odbrane, jer se tim dokumentima može odlučiti sudbina optuženog.

Što se tiče ekspeditivnosti, većina Vijeća ne objašnjava kako bi taj žalbeni postupak ugrozio ekspeditivnost, iako je zbog Mladićevih dnevnika Pretresno vijeće trenutno paralizirano u iščekivanju svih prijevoda i dok, između ostalog, Pretresno vijeće čeka odluku Žalbenog vijeća u vezi s jednim zahtjevom Praljкове odbrane.

Što se tiče ishoda postupka, koji je za mene suštinsko pitanje, većina nije pomenula po čemu su dva odbijena dokumenta bila beskorisna za tezu odbrane i zašto nisu bila relevantna i nisu imala dokaznu vrijednost.

Što se tiče promptnog rješavanja, iako Žalbenom vijeću treba dosta vremena da donese odluke, kao što svjedoči neriješena žalba po zahtjevu Praljkové odbrane, ono bi ipak moglo, s obzirom na hitnost, pokazati revnost u odnosu na ovaj zahtjev Prlićeve odbrane.

Većina sudija se oslanja na odluku Žalbenog vijeća od 12. januara 2009.

Žalbeno vijeće je tom odlukom s potpunim pravom podsjetilo na **diskreciono ovlašćenje** Vijeća osim u slučaju očigledne greške. Ja se potpuno slažem s tim načelom.

U toj odluci Žalbeno vijeće je podsjetilo da Pretresno vijeće donosi odluke (jednoglasno ili većinski) i zaključilo je da sporni dokazni predmeti koji su mu predloženi na procjenu u tom slučaju ne ispunjavaju kriterije utvrđene u smjernici br. 8.

Zapravo, Žalbeno vijeće nije ni u jednom času razmotrilo suštinu dokaznih predmeta kako bi odredilo da li ti dokazi mogu imati utjecaja na **ishod postupka**. Trebalo je da Žalbeno vijeće poznaje sve dokazne predmete uvrštene u spis i da ispita sporne dokaze jedan po jedan. U ovom slučaju, Žalbeno vijeće može obaviti takvo ispitivanje za samo dva dokazna predmeta.

S mog stanovišta, u slučaju spora podnesenog na rješavanje drugostepenom vijeću, ono mora ispitati svaki dokazni predmet u odnosu na optužnicu da bi odredilo da li je dokazni predmet relevantan i da li ima dokaznu vrijednost.

U ovoj prilici, većina se zadovoljila obrazloženjem da svjedok, za dokazni predmet **5D 04241**, nije bio u stanju da svjedoči o njegovoj relevantnosti i dokaznoj vrijednosti.

Kao što Prlićeva odbrana opravdano ističe, Pretresno vijeće je u prošlosti prihvatilo dokumente čak i kad svjedok nije mogao svjedočiti o njihovoj relevantnosti i dokaznoj vrijednosti. To je potpuno normalno s obzirom na to da **manifestacija istine** ne može ovisiti o svjedoku, jer bi u suprotnom međunarodna pravda bila paralizirana odsustvom svjedoka.

Na **profesionalnom sudiji** je da ocijeni dokument na pretresu kada se predočava nekom svjedoku, kao što je ovdje bio slučaj, te da odmah upozori da dokument nije relevantan i nema dokaznu vrijednost; tu obavezu mu nameće pravilo 90(F) Pravilnika.

Kada je branilac predočio taj dokument, detaljno ga opisujući (upoređi stranicu 51542), nijedan sudija nije intervenisao da kaže da taj dokument nije relevantan, tim više što se radilo o službenom dokumentu mostarskog Tužilaštva u vezi s jednom krivičnom prijavom od 20. oktobra 1993.

Taj dokument bi jednom **razumnom presuditelju o činjenicama** omogućio da na licu mjesta zaključi da je neko pravno tijelo provelo istragu.

Sljedeće pitanje koje je branilac optuženog Prlića postavio svjedoku ovome je omogućilo da odgovori da poznaje autora dokumenta, jer je s njim profesionalno sarađivao.

Što se tiče dokumenta **5D 04152** koji se pominje na stranicama 51540 i 51541, čini se da je to dokument jednake prirode, jer se radi o optužnici koju je napisao mostarski tužilac 25. oktobra 1994.

Činjenica da je svjedok izjavio da ne poznaje taj dokument, nije dovoljna da bude odbijen, jer je sam po sebi relevantan i ima dokaznu vrijednost. Da je Žalbeno vijeće reklo da ta dva dokumenta nemaju nikakvu relevantnost ni dokaznu vrijednost, primio bih to na znanje; ali mi se za sada, u vršenju moje funkcije, čini da su ta dva dokumenta autentična i da su povezana s Optužnicom.

Ta dva dokumenta su direktno povezana s navodima u paragrafu 17(k) Optužnice: "(...) propuštanjem da se prijave i/ili istraže zločini ili navodni zločini protiv njih i/ili da se poduzmu daljnji koraci u vezi s tim istragama i/ili da se izreknu kazne ili disciplinske

mjere podređenima i drugima iz organa vlasti i snaga Herceg-Bosne/HVO-a za zločine počinjene protiv bosanskih Muslimana ili drugih nehrvata".

Takođe, uloga optuženog Prlića, navedena u paragrafu 17.1(x) može se ocijeniti ispitivanjem ta dva dokumenta, jer je opisana na ovaj način: "JADRANKO PRLIĆ je učestvovao, omogućavao i/ili podržavao promovisanje i širenje lažnih, netačnih informacija, te informacija koje navode na pogrešan zaključak, o pojavi i činjenju zločina, tako što se, na primjer, pretvarao da su zločini koje su počinili organi vlasti i snage Herceg-Bosne/HVO-a bili djela elemenata koji su se otrgli kontroli, te tako što je davao ili potvrđivao lažne informacije o tome da su poduzimane istrage koje su polučile rezultate, te da su, navodno, poduzimane korektivne mjere."

Kao što može konstatovati i neko ko nije stručnjak za krivično pravo, ta dva dokumenta su relevantna i imaju dokaznu vrijednost u odnosu na paragrafe 17(k) i 17.1(x) Optužnice.

Konačno, želim da podsjetim da smjernica br. 8 koja se odnosi na prihvatanje dokumentarnih dokaza ni u jednom času ne pominje da neki dokument mora biti prepoznat od strane nekog svjedoka da bi bio prihvaćen.

U paragrafu 27 smjernice br. 8 navodi se sljedeće: "Strana u postupku koja želi da neki dokaz uvrsti u spis u principu to čini putem svjedoka koji može da svjedoči o njegovoj pouzdanosti, relevantnosti i dokaznoj vrijednosti. Dokaz mora biti predan svjedoku na pretresu."

Iz toga proizlazi samo to da svjedok u odnosu na taj dokument može da svjedoči o njegovoj pouzdanosti, relevantnosti ili dokaznoj vrijednosti. Ako on ne može prepoznati taj dokument, to ne znači da zbog toga ne postoji veza između svjedoka i dokumenta.

Na primjer, istina je da svjedok nije znao za postojanje optužnice (5D 04152), ali je, s druge strane, znao za krivični postupak (istraga, optužnica, presuda).

Prema tome, Vijeću je bilo važno da od tog svjedoka dobije potvrdu da je postojao krivični postupak, a **ne njegov sadržaj**.

Takođe želim reći da je francuski jezik veoma precizan kada se radi o pravnim terminima. U francuskoj verziji smjernica navodi se riječ "**može**" što za sobom ne povlači obavezu, inače bismo napisali "**treba**".

Najzad, kao što ističe Prličeva odbrana u paragrafu 18 svog podneska, to pitanje treba podnijeti Žalbenom vijeću.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsjedavajući Vijeća

Dana 3. juna 2010.

U Haagu (Nizozemska)

[pečat Međunarodnog suda]